

**UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
S.P.B. COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & IT
(Self Financed)
(Managed by Udhna Academy Education Trust)
214, Ranchhod Nagar, Opp. Swaminarayan Temple, Surat-Navsari Road, SURAT-394 210**

Class: T.Y.B.Com. (Sem. 6)

Subject: Advanced Accounting & Auditing 8

SOLUTION FOR PRACTICE-2

પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર

Ans 1.	વેચાણ ખર્ચ	
	V.C (PU)	$\frac{38000-30000}{1000-600}$ $= 8000 / 400$ $= 20$ Rs./unit
	At 100% (કુલ ચલિત ખર્ચ)	$= 1000 \text{ units} \times 20 \text{ Rs pu}$ $= \text{Rs } 20,000$ <p>માટે ,</p> $\text{સ્થિર ખર્ચ} = 38000 - 20,000$ $= \text{Rs. } 18,000$
	At 80% (800 એકમો)	$\text{સ્થિર ખર્ચ} = \text{Rs. } 18,000$ $V= 800 \text{ units} \times 20 \text{ Rs pu} = 16,000$ $= 18000 + 16000 = \text{Rs. } 34000$

Ans 2.

પાવર	
80%	2000
90%	2175
10%	175

એક ટકા એ ચલિત ખર્ચ = $175 / 10 = 17.5$

80 % ખર્ચ	2000
ચલિત ખર્ચ (80 * 17.5)	1400
સ્થિર	600

70% માટે પાવર ખર્ચ	
સ્થિર	600
ચલિત (70 * 17.5)	1225
કુલ	1825

મજૂરી	
70%	1050
90%	1350
20%	300

એક ટકાએ ચલિત ખર્ચ = $300 / 20 = 15$

70% ખર્ચ	105
ચલિત (70* 15)	1050
સ્થિર	0
80% માટે મજૂરી = (15* 80) =	1200

રીપેરીંગ	
70%	190

80% 200

10% 10

એક ટકા એ ચલિત ખર્ચ = $10 / 10 = 1$

70% 190

ચલિત ખર્ચ (70 * 1) 70

સ્થિર ખર્ચ 120

90% માટે

સ્થિર 120

ચલિત (10 * 9) 90

કુલ 210

પગાર = 1000

Ans 3.

	80% (11200 કલાક)	100% (15400 કલાક)
5200 કલાક સુધી	120 Rs	120 Rs
5201 to 6400	40 Rs	40 Rs
6401 to 7600	40 Rs	40 Rs
7601 to 8800	40 Rs	40 Rs
8801 to 10000	40 Rs	40 Rs
10001 to 11200	40 Rs	40 Rs
11201 to 13400	--	30 Rs
13400 થી વધુ	--	25 Rs
TOTAL	Rs. 320	Rs. 375

Ans 4.

એકમ X એકમદીઠ કિંમત = કુલ રૂ

ઉત્પાદન એકમો = કુલ પડતર / એકમદીઠ પડતર

$13550000 / 2710$

= 5000 એકમો હાલની ઉત્પાદન સપાટી

5000 + 20%

= 6000 એકમો

5000 - 20%

= 4000 એકમો
પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર

પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર

વિગત	5000 એકમો		6000 એકમો		4000 એકમો	
	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ
માલસામાન ચલિત	5000000	1000	6000000	1000	4000000	1000
મજૂરી સ્થિર 50%	2000000	400	2000000	333.33	2000000	500
ચલિત 50%	2000000	400	2400000	400	1600000	400
પાવર સ્થિર 20%	50000	10	50000	8.33	50000	12.5
ચલિત 80%	200000	40	240000	40	160000	40
અન્ય માલસામગ્રી સ્થિર 20 %	40000	8	40000	6.67	40000	10
ચલિત 80%	160000	32	192000	32	128000	32
સુપરવિઝન 80% સ્થિર	80000	16	80000	13.33	80000	20
20% ચલિત	20000	4	24000	4	16000	4
ઘસારો સ્થિર 100%	2000000	400	2000000	333.33	2000000	500
સમારકામ ખર્ચ સ્થિર 25%	100000	20	100000	16.67	100000	25
ચલિત 75%	300000	60	360000	60	240000	60
વહીવટી ખર્ચ સ્થિર 75%	750000	150	750000	125	750000	187.5
ચલિત 25%	250000	50	300000	50	200000	50
વેચાણ ખર્ચ સ્થિર 50%	300000	60	300000	50	300000	75
ચલિત 50%	300000	60	360000	60	240000	60
કુલ પડતર	13550000	2710	15196000	2532.66	11904000	2976

Ans 5.

Repairs and maintenance

At 2800 units	5000
At 3600 units	5600
Change in units 800	Change in exp 600

Per unit variable = $600/800 = 0.75$

At 2800 units total	5000
Less variable 2800×0.75	2100
Fixed	2900

Power

At 2800 units	18000
At 3600 units	20000
Change in units 800	Change in exp 2000

Per unit variable = $2000/800 = 2.5$

At 2800 units total	18000
Less variable 2800×2.5	7000
Fixed	11000

Inspection

At 2800 units	2000
At 3600 units	2400
Change in units 800	Change in exp 400

Per unit variable = $400/800 = 0.5$

At 2800 units total	2000
---------------------	------

Less variable 2800*0.5	1400
Fixed	600

Wages per unit

1 hour	40 rs
1 hour	10 units
Per unit	$40/10 = 4$

	60% (2400)		80%(3200)		100% (4000)	
	Per unit	Total	Per unit	Total	Per unit	Total
Material	10	24000	10	32000	10	40000
Wages	4	9600	4	12800	4	16000
Repairs and maintenance						
Variable	0.75	1800	0.75	2400	0.75	3000
Fixed		2900		2900		2900
Power						
Variable	2.5	6000	2.5	8000	2.5	10000
Fixed		11000		11000		11000
Shop labour (variable) $7000/2800=2.5$	2.5	6000	2.5	8000	2.5	10000
Consumable stores (variable) $14000/2800$	5	12000	5	16000	5	20000
Salary (fixed)		10000		10000		10000
Inspection						
Variable	0.5	1200	0.5	1600	0.5	2000
Fixed		600		600		600
Depreciation (fixed)		14000		14000		14000
Total cost	41.29	99100	37.28	119300	34.88	139500

Ans.6

પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર

વિગત	50%	60%	75%	90%	100%
સ્થિર ખર્ચ					
મજૂરી પગાર	950000	950000	950000	950000	950000
ભાડું વેરા	660000	660000	660000	660000	660000
ઘસારો	740000	740000	740000	740000	740000
પરચુ વહીવટી ખર્ચ	650000	650000	650000	650000	650000
અર્ધચલિત ખર્ચા					
સમારકામ અને જાળવણી	350000	350000	385000	420000	420000
પરોક્ષ મજૂરી	790000	790000	869000	948000	948000
વેચાણ વિભાગ નો પગાર	380000	380000	418000	456000	456000
પરચુ વહીવટી ખર્ચ	280000	280000	308000	336000	336000
ચલિત ખર્ચા					
માલસામાન	2170000	2604000	3255000	3906000	4340000
મજૂરી	2040000	2448000	3060000	3672000	4080000
અન્ય ખર્ચા	790000	948000	1185000	1422000	1580000
કુલ પડતર	9800000	10800000	12480000	14160000	15160000
નફો (?)	200000	1200000	2520000	3840000	4840000
વેચાણ	10000000	12000000	15000000	18000000	20000000

50 % એ માલસામાન 2170000

60% ?

75% ?

Ans.7

પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર

વિગત	5000 એકમો (50%)		7500 એકમો (75%)		10000 એકમો (100%)	
	કુલ	એ.દી ઠ	કુલ	એ.દી ઠ	કુલ	એ.દી ઠ
માલસામાન	15000 0	30	22500 0	30	30000 0	30
• મજૂરી	15000 0	30	22500 0	30	30000 0	30
પ્રાથમિક પડતર	30000 0	60	45000 0	60	60000 0	60
• કારખાના ખર્ચા						
સ્થિર 40%	80000	16	80000	10.67	80000	8
ચલિત 30% (300000 * 20%)	60000	12	90000	12	12000 0	12
અર્ધ ચલિત 30%	60000	12	90000	12	12000 0	12
કારખાના પડતર	50000 0	100	71000 0	94.67	92000 0	92
• ઓફિસ ખર્ચા સ્થિર 70%	14000 0	28	14000 0	18.67	14000 0	14
ચલિત 30%	60000	12	90000	12	12000 0	12
ઓફિસ પડતર	70000 0	140	94000 0	125.3 4	11800 00	118
• વેચાણ ખર્ચ સ્થિર 50%	50000	10	50000	6.67	50000	5

ચલિત 50%	50000	10	75000	10	100000	10
કુલ પડતર	800000	160	1065000	142	1330000	133
નફો (?)	200000	40	435000	58	670000	67
વેચાણ	1000000	200	1500000	200	2000000	200

ધારોકે કુલ પડતર 100

- નફો 25
- વેચાણ 125

$$\begin{array}{r} \text{વેચાણ} \\ 125 \\ 1000000 \end{array} \begin{array}{r} \text{પડતર} \\ 100 \\ ? \end{array} = 800000$$

ધારોકે માલસામાન 100

- મજૂરી 100
- પ્રાથમિક પડતર 200
- કારખાના ખર્ચા
  - સ્થિર (40%)
  - 30% 40 રૂ
  - 40% ? 53.33
  - ચલિત (30%) (200* 20%) 40
  - અર્ધ ચલિત (30%) 40
- કારખાના પડતર 333.33

કારખાના પડતર માલસામાન

$$\begin{array}{r} 333.33 \\ 500000 \end{array} \begin{array}{r} 10 \\ ? \end{array} = 150000$$

કારખાના પડતર કારખાના સ્થિર ખર્ચ
 333.33 53.33
 500000 ? = 80000

Ans-8

પ્રથમ 6 માસ માટે =
 100% 100000
 50% ? = 50000 * 6 /12 = 25000 એકમો

બીજા 4 માસ માટે
 100% 100000
 60% ? = 60000 * 4 /12 = 20000 એકમો

બાકીના 2 માસ માટે
 100% 100000
 84% ? = 84000 * 2 /12 = 14000 એકમો

કુલ એકમો = 59000 એકમો

વિગત	પ્રથમ 6 માસ માટે (25000)		બીજા 4 માસ માટે (20000)		બાકીના 2 માસ માટે (14000)	
	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ
માલસામાન	500000	20	400000	20	280000	20
• મજૂરી	300000	12	200000	10	140000	10
• શિરોપરી ખર્ચ	125000	5	100000	5	70000	5
• અર્ધ ચલિત ખર્ચ	30000	1.2	24000	1.2	14000	1
• સ્થિર ખર્ચ	60000	2.4	40000	2	20000	1.43
કુલ પડતર	1015000	40.6	764000	38.2	524000	37.43

$$\begin{aligned} \text{કુલ પડતર} & 1015000 + 764000 + 524000 = 2303000 \\ \text{નફો} & = 647000 \\ \text{વેચાણ} & = 2950000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત} & = \text{કુલ વેચાણ} / \text{વેચેલ એકમો} \\ & = 2950000 / 59000 \\ & = 50 \text{ રૂ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{પ્રથમ 6 માસ} & \\ 25000 * 10 & = 250000 \\ 50000 * 6 & = 300000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{બીજા 4 માસ} & \\ 20000 * 10 & = 200000 \\ 50000 * 4 & = 200000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2 માસ} & \\ 14000 * 10 & = 140000 \\ 50000 * 2 & = 100000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 50\% & \quad 60000 \text{ વાર્ષિક} \\ 51 - 70\% & \quad 72000 \text{ વાર્ષિક} \\ 71 - 90\% & \quad 84000 \text{ વાર્ષિક} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{પ્રથમ 6 માસ} & = 50\% = 60000 * 6 / 12 = 30000 \\ \text{4 માસ માટે} & = 60\% = 72000 * 4 / 12 = 24000 \\ \text{2 માસ માટે} & = 84\% = 84000 * 2 / 12 = 14000 \end{aligned}$$

question 7

$$\begin{aligned} \text{વેચેલ એકમો} & = \text{વેચાણ} / \text{એકમદીઠ વેચાણ કિંમત} \\ & = 1000000 / 200 \\ & = 5000 \text{ એકમો} \end{aligned}$$

$$100\% \quad 10000 \text{ એકમો}$$

50%
75%

? 5000એકમો
? 7500 એકમો

Ans-9

વિગત	4000		10000	
	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ
માલસામાન	30000	7.50	75000	7.50
મજૂરી	14000	3.50	35000	3.50
પાવર સ્થિર	400	0.10	400	0.04
ચલિત	1280	0.32	3200	0.32
સ્ટોર્સ ચલિત	2400	0.60	6000	0.60
જાણવણી ખર્ચ સ્થિર	1000	0.25	1000	0.10
ઇન્સ્પેક્શન સ્થિર	800	0.2	800	0.08
ચલિત	160	0.04	400	0.04
ઘસારો સ્થિર	15000	3.75	15000	1.50
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ સ્થિર	16000	4.00	16000	1.6
ચલિત	3200	0.80	8000	0.80
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ સ્થિર	1500	0.375	1500	0.15
ચલિત	1200	0.30	3000	0.30
કુલ પડતર	86940	21.735	165300	16.53

પાવર

$$5000 * 0.40 = 2000$$

$$8000 * 0.37 = 2960$$

$$3000 = 960$$

$$\text{એક એકમે ચલિત ખર્ચ} = 960 / 3000 = 0.32$$

$$5000 \quad 2000$$

ચલિત ખર્ચ

$$(5000 * 0.32) \quad 1600$$

$$\text{સ્થિર ખર્ચ} \quad 400$$

જાણવણી ખર્ચ

$$5000 * 0.20 = 1000$$

$$8000 * 0.125 = 1000$$

ઇન્સ્પેક્શન

$$5000 * 0.20 = 1000$$

$$8000 * 0.14 = 1120$$

$$3000 = 120$$

$$\text{એક એકમે ચલિત ખર્ચ} = 120 / 3000 = 0.04$$

$$5000 = 1000$$

- ચલિત ખર્ચ
(5000 * 0.04) = 200

$$\text{સ્થિર ખર્ચ} = 800$$

વહીવટી પરીક્ષા ખર્ચ

$$5000 * 4 = 20000$$

$$8000 * 2.80 = 22400$$

$$3000 = 2400$$

$$\text{એકમ દીઠ ચલિત ખર્ચ} = 2400/3000 = 0.80$$

$$5000 = 20000$$

$$\text{ચલિત ખર્ચ} (5000 * 0.80) = 4000$$

$$\text{સ્થિર ખર્ચ} = 16000$$

વેચાણ પરીક્ષા ખર્ચ

$$5000 * 0.60$$

$$3000$$

8000 * 0.487   3896
3000   896

એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ $896/3000 = 0.30$

5000   3000
ચલિત (5000 * 0.30)   1500
સ્થિર   1500

Ans-10 જવાબ

વિગત	50% (6000)		75% (9000)		90% (10800)	
	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ	કુલ	એ.દીઠ
ચલિત ખર્ચ						
માલસામાન	300000	50	427500	47.5	513000	47.5
મજૂરી	180000	30	256500	28.5	307800	28.5
પરોક્ષ ખર્ચ	105000	17.5	149625	16.625	179550	16.625
અર્ધ ચલિત ખર્ચ						
પગાર						
સ્થિર	240000	40	240000	26.67	240000	22.22
ચલિત	90000	15	128250	14.25	153900	14.25
ઉત્પાદન ખર્ચ						
સ્થિર	300000	50	300000	33.33	300000	27.78
ચલિત	150000	25	213750	23.75	256500	23.75
સ્થિર ખર્ચ						
ઘસારો	80000	13.33	80000	8.89	80000	7.41
જાહેરાત	10000	1.67	10000	1.11	10000	0.93
કુલ પડતર	1455000	242.5	1805625	200.625	2040750	188.96

ઉત્પાદન ખર્ચ

4800	420000
7200	480000
2400	60000

એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ $60000 / 2400 = 25$

4800 કુલ	420000
ચલિત ખર્ચ (4800 * 25)	120000
સ્થિર ખર્ચ	300000

100% 12000

40%	?	= 4800
60%	?	= 7200

એકમદીઠ માલસામાન ખર્ચ = $240000 / 4800 = 50$

એકમદીઠ મજૂરી ખર્ચ = $144000 / 4800 = 30$

એકમદીઠ પરોક્ષ ખર્ચ = $84000 / 4800 = 17.5$

પગાર

4800	312000
7200	348000
2400	36000

એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ = $36000 / 2400 = 15$

4800	312000
• ચલિત ખર્ચ (4800 * 15)	72000
સ્થિર ખર્ચ	240000